

begrunde min Opfattelse og eventuelt stille Ændringsforslag om Supplering af dette Nævn.

Naar en Landejendom, hvis Skyldsætning for Jordens Vedkommende er over 75 000 Kr., og som har et Jordtilliggende af over 150 Tønder Land, stilles til Tvangsauktion, skal der gøres Indberetning derom til Landbrugsministeriet, og saa skal et Medlem af dette Nævn, der søges oprettet, undersøge, om vedkommende Landejendom med Fordel kan udstykkes, i hvilket Tilfælde man har Fortrinsret til at faa denne Ejendom. Det er i og for sig en selvfølgelig og meget god Bestemmelse, men den vil ikke faa nogen større Værdi — forhaabentlig da ikke, for i de allerfleste Tilfælde har Forholdet hidtil været og vil være, at Landejendomme af denne Beskaffenhed, der stilles til Tvangsauktion, er slette Ejendomme med slet Jordtilliggende og daarlig Beliggenhed; bedre Ejendomme vil kun rent udtagelsesvis komme til Tvangsauktion. Jeg tillægger derfor ikke Bestemmelsen i § 3 den store Betydning, som mange andre har villet tillægge den; men selvfølgelig kan den have nogen Betydning, det er altid ret og rimeligt, at en Ejendom, der sættes til Tvangsauktion, fortrinsvis stilles til Raadighed til eventuel Udstykning.

I § 4 bestemmes, at Jord skal kunne eksproprieres fra Ejendomme af samme Størrelse, altsaa over 75 000 Kr.s Jordskyldværdi og et Tilliggende af over 150 Tønder Land. Endvidere foreslaas det i § 5, at der skal kunne eksproprieres Jord til Byggegrunde og Havelodder efter Bestemmelserne i § 1. Dette er alt sammen udmærket, og jeg anbefaler det høje Ting at tiltræde Princippet i Lovforslaget og stemme for Bestemmelserne, som de her foreslaas; dog ønsker jeg, som allerede antydet, en Ændring i § 6. Men det er utvivlsomt, at der findes Landsdele her i Danmark, hvor Loven, saaledes som den her foreslaas, ikke vil faa nogen større praktisk Betydning. Paa Bornholm f. Eks. er der meget faa Ejendomme af den Størrelse, at de overhovedet kan komme i Betragtning i Henhold til §§ 4 eller 3. Jeg maa derfor anse det for rimeligt, at man under Hensyn til Forholdene, som de er paa Bornholm og muligvis ogsaa andre Steder i Landet, ændrer Bestemmelserne i § 4 og dermed ogsaa i § 3.

Hvis Lovforslaget, saaledes som det ærede Medlem fra Ribe profeterede, ikke skulde kunne vedtages, medmindre Bestemmelsen i § 4 gik ud, vil jeg anse Loven

for at være ret værdiløs, i alt Fald hvis man ikke supplerer Bestemmelserne i § 6, paa en eller anden Maade etablerer et Samarbejde mellem de lokale Myndigheder, som nu beskæftiger sig med Tilvejrbringelsen af Jord enten gennem Udstykningsforeningerne eller gennem Husmandsudvalgene. Den Sælger, der eventuelt er at finde paa Bornholm, skulde henvende sig til et af de Medlemmer, der bliver valgt for Sjælland, Møn og Bornholm. Lad os antage, at det ene Medlem kom til at bo paa Møn og det andet paa Sjælland eller muligvis begge to paa Sjælland. Disse Medlemmer vilde ikke have større Betingelser for at komme i stærk Rapport til Jordejere paa Bornholm, og Resultatet vil let blive, at der ingen Jord vil blive stillet til Raadighed til Oprettelse af Husmandsbrug i Henhold til Loven, saaledes som den da blev. Med andre Ord, Loven vilde faa en meget ringe Betydning for denne Landsdel, og det er ikke usandsynligt, at andre Dele af Landet kan blive stillet noget nær paa samme Maade. Det synes mig at være uretfærdigt; thi naar man lovgiver, saaledes som Tilfældet er her, for det hele Land, bør man sørge for, at Vilkaarene for de enkelte Medborgere, der ønsker at faa Goder i Henhold til Loven, bliver de samme.

Ved Forhandling i Udvalget er det jo muligt, at vi kan naa noget i Retning af Forbedring af de forhaandenværende Forhold; men efter de Udtalelser, det ærede Medlem fra Ribe fremsatte, maa jeg rigtig nok sige, at stor Mulighed er der ikke. Thi hvis Loven skal have det Udseende, det ærede Medlem krævede, at Ekspropriationsbestemmelsen skal udgaa, og Bestemmelsen i § 1, sammenholdt med § 5, skal ændres og forringes, som han ønskede det, bliver der ikke stort tilbage. Og jeg vilde da græde med tørre Taarer, om Loven strandede paa ny. Det er en Misforstaaelse at tro, at Loven efter det, det ærede Medlem her bebudede, skulde faa nogen større Betydning, det er i alt Fald mod min Opfattelse. Men lad os nu forhandle om Sagen i Udvalget, og lad os haabe, at det bliver muligt at faa det ærede Medlem til i nogen Maade at imødekomme de Krav, der her er stillede, og som utvivlsomt falder sammen med Kravet udefra hos de unge Mænd og Kvinder, der ønsker at oprette deres selvstændige Hjem.

Det ærede Medlems lyse Haab om, at man skulde kunne faa Jord uden Ekspropriationsbestemmelsen, tør jeg ikke dele. Jeg maa derfor vedblivende anbefale det høje Ting at stemme for, at der gives